

Folkets Bio pressmaterial

Hotel en film av Jessica Hausner

www.folketsbio.se

En ung kvinna, Irene, anländer till ett isolerat hotel som ligger mitt i skogen vid de österikiska alperna. Hon ska arbeta som receptionist, och när hon visas runt på hotellet slås hon av den kyla som genomsyrar hela hotellet, med långa tomma korridorer och fladdrande lampor. Hon upptäcker också att den unga kvinna som varit hennes föregångare på jobbet förvunnit under mystiska omständigheter. Hennes kollegor svarar undvikande och ovänligt när hon försöker ta reda på vad som hänt. Den mörka skogen och den otäcka stämningen fyller henne med en växande fasa. Till slut blir hon övertygad om att hon måste bort därifrån innan hon går samma öde till mötes...

Jessica Hausner är född 1972 i Wien, Österrike. Efter att ha gjort två prisbelönta kortfilmer, långfilmsdebuterade hon med *Lovely Rita* som presenterades i Cannes 2001 (*Un Certain Regard*) och såldes till över tjugo länder. Hon har även arbetat som assistent till Michael Haneke. *Hotel* är hennes andra långfilm.

*”Min fantasi är starkt präglad av min kulturella miljö. När jag skrev **Hotel**, läste jag massor av österikiska berättelser och sagor som innehåller element från den germanska mytologin. ”Skogsfrun” är en återkommande figur. Men det handlar mer om dramatiska lockbeten som man inte ska ta på alltför stort allvar. Tvärtom ser jag dem mer som en lek.*

En genrefilm kännetecknas framför allt av sin trohet till själva genren. Åskådaren känner igen sig och känner sig hemma. Konventionerna respekteras, och publikens känsla av trygghet sätts aldrig på prov. Jag är mer intresserad av motsatsen, att finna ett filmspråk som ifrågasätter dessa kännetecken.

På samma vis ville jag komma ifrån naturalismen. Jag tycker om historier som inte förklarar för mycket, och jag ville inte ge för många ledtrådar, utan snarare eliminera de realistiska detaljer, både de sociala och psykologiska, som skulle ge för mycket information till publiken. Det var viktigt för mig att hela tiden förmedla en tvetydighet, och att vare sig de övernaturliga eller de rationella aspekterna skulle ge den sista ledtråden.

*För mig är verkligheten någonting vi uppfattar i delar och fragment, som ett pussel där de viktiga delarna är borta. Det är detta koncept av en ofullständig verklighet som jag håller fast vid, och som jag ville skildra i filmen. Man försöker genom livet att hitta bitarna som fattas men samtidigt att lyfta sig över banaliteterna till något större, som till exempel kan yttra sig i religiositet eller en tro på reinkarnation. Filmen granskar de ogreppbara och okända element som hela tiden rör sig under ytan i våra liv. Det vi känner men inte kan namnge. Irene är inte bara en samvetsgrann receptionist, utan mycket mer komplex och komplicerad än hon ens själv riktigt förstår. Hon vill ha en förändring, någonting som bryter hennes rutiner. Jag läste nyligen en av bröderna Grimms sagor för en liten flicka, och hon älskade den. Det är verkligen brutala berättelser, där både halsar och händer huggs av. Man påminns om att livet är skrämmande. Som barn älskade jag dessa sagor som slår fast för oss att det goda och det onda existerar sida vid sida, och ibland har man tur och klarar men sig och ibland inte. Genom brutalitet uttrycker de en realistisk syn på livet. **Hotel** bygger på samma enkla struktur som sagorna.*

Min ursprungliga idé var en kortfilm som handlade om någon som trakasserades på telefon, blev skrämmd, försökte skydda sig, men samtidigt hålla hela historien för sig själv. Livet tvingade fram personens rädslor tills hon inte längre kunde gömma dem. Till slut går hon ut ur sin lägenhet och försvinner. Det var grunden till en idé jag ville utveckla.

Det hänger ihop med ett barndomsminne. När jag var liten bodde jag med mina föräldrar i ett hus som låg väldigt isolerat. Jag minns många långa mörka vinterdagar då jag var ensam i det tysta huset. Jag brukade leka en lek, en slags ritual jag hittade på som gick ut på att jag skulle gå igenom huset i mörkret, ner för trappan och in i hallen till en mörk garderob som jag gick in i. Garderoben var symbolen för fara. När jag väl kommit in i garderoben skulle jag gå ut och igenom hallen fram till ljusknappen. Leken försatte mig i ett tillstånd av panik, samtidigt som den var förknippad med en viss njutning. Det var en utmaning, en blandning av lust och rädsla som räddade mig från total uttråkning.

Jag har alltid haft ett kluvet förhållande till Hitchcocks filmer, antagligen för att nyckeln till filmerna finns i hans begåvning för att avkoda karaktärernas psyken. Men det sätt som han konstruerar och klipper fram scenerna skapar en stark dramatisk spänning, var det jag försökte skapa i **Hotel**.

Det finns en scen i **Studie i brott** där James Stewart och Kim Novak är i skogen. Plötligt backar hon några steg in i skuggan. Nästa bild är tagen ur James Stewart synvinkel, och han kan inte längre se henne. Sedan dyker hon upp igen. Jag är mycket fascinerad av hur scenen är klippt och för mig är **Hotel** uppbyggd kring märkliga scener då människor ser på någon, eller känner att någon ser på dem, och hör ord de inte förstår. Jag ville uppnå en spänning som kommer ur filmens konstruktion och klippning, snarare än ur ett konkret hot, och där lösningen inte enbart finns i att man förstår karaktärernas tankar och motiv.

I min film **Lovely Rita**, hade huvudpersonen massor av dolda känslor som aldrig kom upp till ytan. Jag är övertygad om att det i psykologin inte finns några regler eller givna formler, utan att det är det oförutsedda som gäller. Det finns inga logiska sätt att förstå andra människor, och jag är inte intresserad av att skapa några falska förklaringar. Psykologi är egentligen inte rätt ord, vi borde tala om ologisk-logik istället.

Det är också därför som jag inte klämmer fram och visar upp karaktärernas känslor. Att gråta eller skratta eller mana till medkänsla är ett sätt att göra saker, men det tycker jag är ungefär lika intressant som att skala potatis. Jag är ute efter att skildra ett tillstånd, ett förhållande till omvärlden, av inre känslor som är svåra att visa, som kanske publiken inte så gärna accepterar, eftersom vi är så djupt bundna av att inte vilja se rädslan i ansiktet.

Därmed inte sagt att jag vill frustrera publiken. Men jag är besatt av berättelser som handlar om att livet inte består av förklaringar eller lösningar. En dag dör man och ingen kan förklara varför.

Väldigt många filmer vill ge bilden av att det finns en riktning och en mening med allting. Det tror inte jag på, och jag är övertygad om att man måste ta publiken på allvar, och att publiken inte heller tror på den bilden. Det är svårare att ta till sig en berättelse som inte ger oss alla nycklar, men när man väl accepterat det, blir det desto roligare och man konfronteras med en nya perspektiv.

Den konventionella berättelsen som förklaras genom en dramatisk utveckling intresserar inte mig. Utifrån det oförklarliga och det komplexa som präglar vår värld, vill jag skriva om slump och obalans. Händelser utvecklas helt ologiskt, för att avbrytas utan att avslutas, fantastiska öppningar leder till katastrofala slut, mänskliga ansträngningar ger resultat eller dör bara ut. Det enda vi säkert vet, är att vi alla ska dö. Men inte när, hur eller varför.

Hotel slutar ospektakulärt och binder inte ihop alla lösa trådar, och det är precis vad filmen vill säga: i verkligheten finns det inte förklaringar till allt. När Irene går in i mörkret, är det både ett val och hennes öde. Filmen kretsar å ena sidan runt en önskan för förståelse som inspirerar till att undersöka livets mörka sidor. Men samtidigt handlar filmen om döden, som ingen kan omfatta, som är ogreppbar och mystisk, och ändå en självklarhet.

Jessica Hausner

Produktionsuppgifter

Manus och regi
Jessica Hausner

Foto
Martin Gschlacht

Klippning
Karina Resser

Scenografi
Katharina Wöperman

Kostym
Tanja Hausner

Ljud
Frieder Gloeckner

Exekutiv producent
Bruno Wagner

Producenter
Antonin Svoboda
Philippe Bober
Marin Gschlasht
Susanne Marian

Produktion
coop99 Filmproduktion
Essential Filmproduktion

Skådespelarna

Franziska Weiss	Irene
Marlene Streeuwitz	Fru Maschek
Rosa Weissnik	Fru Liebig
Birgit Minichmayr	Petra

Med stöd av
Filmfonds Wien
Österreichisches Filminstitut
Land Niederösterreich
Medienboard Berlin-Brandenburg
Filmstiftung NRW

I samarbete med
ORF
ZDF/Arte
WDR

© 2004 coop99/Essential Film
Österrike

Längd och format
80 minuter, 35mm, färg

Översättning
Thomas Löwhagen

Distribution
Folkets Bio
www.folketsbio.se

Pressbilder och texter finns på www.folketsbio.se.
För övrig information, kontakta gärna oss på Folkets Bio.
Tel: 08 545 275 20 info@folketsbio.se Fax: 08 545 275 27